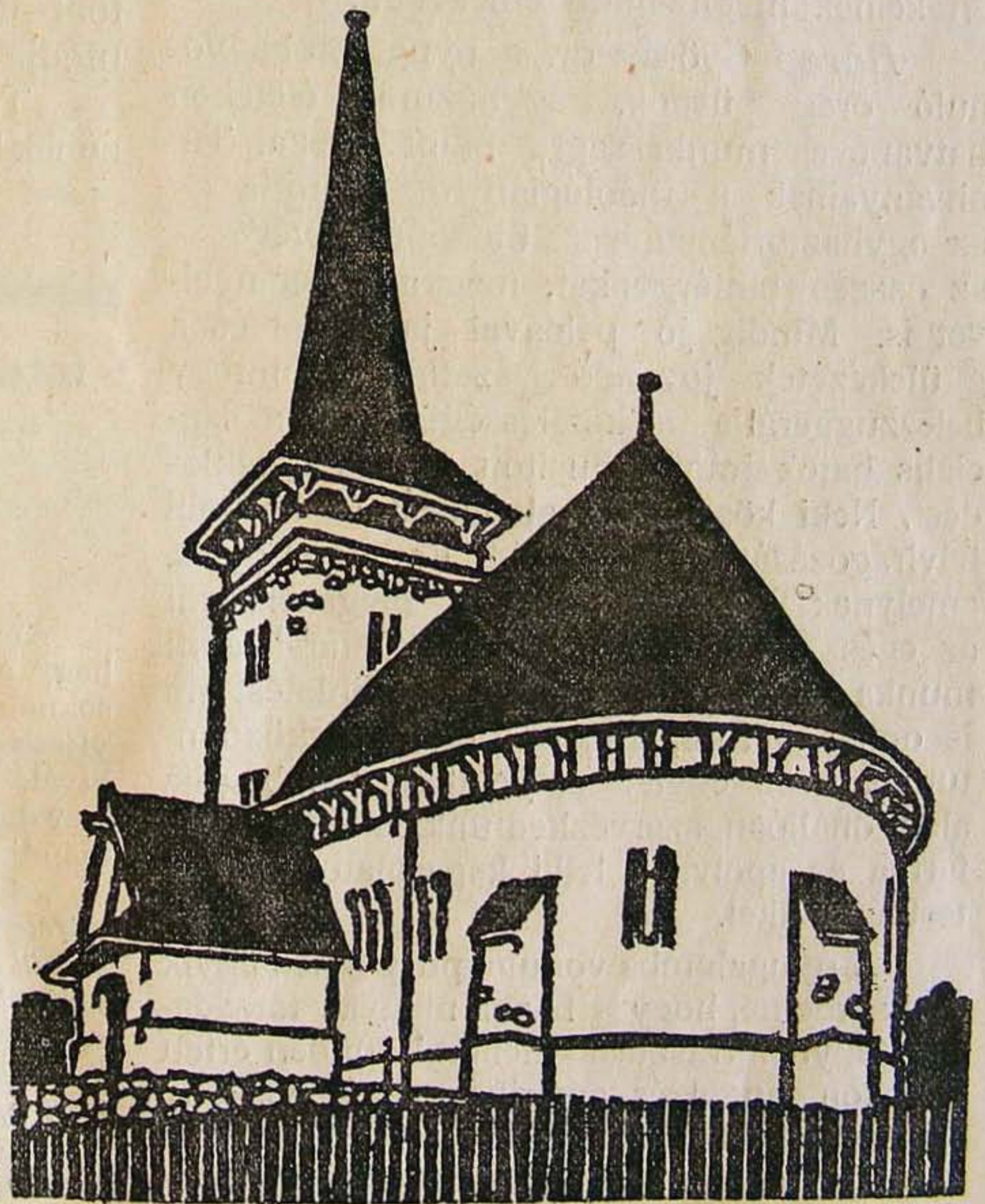

UNITÁRIUS ÉRTESITŐ

Alapította: Józán Miklós

Tartalom:
Erdély — Isten az ura a lelki-
ismeretnek — Vedd fel a te
keresztedet és kövess engem
— Vallástanításunk a szórva-
nyokban — Mese a mustár-
magról — Nőszövetségünk
életéből — Téli konferenciánk

A mészárosi unitárius templom

Tervezte és rajzolta: Debreczeni László, linoleumba
metszette Balázs Ferenc egykori mészárosi lelkészünk

„Erdély“

Kelet felől hús szellő szárnyán jön a hiradás, hogy az erdélyi Unitárius Vallás-közönség legfőbb törvényhozó testülete, az Egyházi Főtanács — ezuttal a Zsinat jogát is magáévá téve — öreg kora miatt visszavonuló püspöke, dr. **Boros György** helyett új püspököt választott dr. **Varga Béla** theol tanár és egyházi főjegyző személyében.

Történt pedig ez a nevezetes esemény az Úrnak 1938-ik esztendejében, Vizöntő hava 16. napján.

A magyarországi Unitárius Egyház minden tagja tisztelettel vesz tudomást arról, hogy odabent ez a változás többkevesebb emócióval megtörtént. Szívébe zárja a multat és kedvező jelek mellett várja a jövő ígérését. Azzal is tisztában van, hogy a jelen keserves küzdelmei között fiatalos tetterőre és áldozatos kitartásra van szükség az egyház erkölcsi javainak, a századok tűzpróbáiban megmaradt örök értékeinek megmentése érdekében.

Boros György dr. a nyugalomba vonuló öreg püspök, egyházunk életében hatvanéves munkásságra tekint vissza. Tanítványainak a theológián ő tanította — az egyháztörténelmet és filozófiát kivéve — az összes tantárgyakat, még a héber nyelvet is. Mindig jó példával járt elől és a gyülekezetek jövőjébe vezetőibe mintegy beleszuggérta a kötelességérzetet, a szociális bajok iránt tanusított nemes érdeklődést. Neki köszönheti alapítását és későbbi felvirágozását az a Dávid Ferenc Egylet, amelynek fiókjaiban sikerült megszervezni az egész Székelységet az egyháztársadalmi munka belmissziói céljaira. Az ihletést mi is onnan vettük, amikor budapesti központunkban az egylet patyolatfehér lobogója alatt önállóan szervezkedtünk, mindig fenntartva és ápolva a lelki kapcsolatot erdélyi testvéreinkkel.

A nyugalomba vonuló püspöknek egyik nagy érdeme, hogy a hazai magyar társadalom egybeforrasztása mellett kitűnően értett a rokon angol és amerikai szent vlszony ápolásához. Ott volt akkor is, amikor hódító útjára kiindult a Szabadelvű Nemzetközi Vallásos Kongresszusnak 1900-ban

New-Yorkban létesített szervezete, amelynek XII. szellemi csataterén, Oxfordban, a mult nyáron megjelent — mint hivatalos delegátus, akkor még egyházi főjegyző — az új püspök is.

Az új püspök, dr. **Varga Béla**, még csak 50 éves. Munkabírásának teljes erejében, sokat vár tőle egyháza és nemzete. Irodalmi dolgozataival máris szép nevet vívott ki magának a tudományos világban. S hogy most nem valamelyik vidéki egyetemünk katedráján adja elő a bölcsészetet, avagy a neveléstudomány valamelyik ágát, csak azon mult, hogy jobban szerette „Erdélyt“, mint a maga világi előmenetelét. Ezzel aztán mindent el is mondtam róla, ami az ő tartózkodó, szerény egyéniségét, elmélyedő lelki alkatát jellemezhetné.

Közvetlen utóda dr. **Boros György**nek. Átmenetileg pedig a hosszú és sikerekben gazdag **Ferencz József** korszaknak a letéteményese. Én azonban úgy sejtem, hogy a „Vadrózsák“-tól eltekintve, az új püspök a mi forrón szeretett vallásközönségünk legfőbb egyházi méltóságában — **Kriza János** utódja lesz . . .

Tisztelet a távozonak! Üdv az érkezőnek!

J. M.

ÁHITAT

Isten az ura a lelkiismeretnek

„Az emberi lélek megváltása nem ettől vagy attól a dogmától függ, hanem a krisztusi vallás előírásainak megtartásától.“

Faustus Socinus.

Amikor lengyel földön megjelent a rendelet, hogy a lengyel testvéreknek, a lengyel unitáriusoknak el kell hagyniok az ország területét, vagy vissza kell térniök a katolikus egyházba, egyik kiváló lelkészük, **Moskorzewski András** még egyszer honfitársai lelkiismeretéhez fordul s ezeket mondja:

„Az emberi természetben rejlik az, hogy semmiféle erőszaknak nem enged, hanem annak ellene szegül... Lehet, hogy zablát tudsz készíteni a szájnak, de csak a könnyű emberek számára. A szívre nehéz féket vetni, mert véleményére senkit erőszakkal rávenni nem lehet, míg maga meg nem győződik annak igazságai felől. A legmagasabb hatalom az Istenség, semmit sem csinál erőszakkal és ugyanilyen szabadságot adott az embernek is.“

Isten az egyetlen ura és parancsolója az ember lelkiismeretének. A rend az embertársak kölcsönös szeretetén alapszik. A különféle nevű keresztények nem idegenek egymásnak. Ugyanazon írás alapjain állanak és mindnyújan egy Istent hisznek. A lelkiismeretet rabságba vetni és üldözni az igazságot különféle utakon felfogókat nem lehet, mert az ész ellenkezik az ilyen vallásosság igazságszolgáltatásával. Az eszes embert semmilyen erőszak nem győzi le, mert ezt könnyen lerázza magáról, — s ha így nem győződik meg, szenvedélye felkeltvén, a düh vakítja el a világosság fénye helyett. Aki a köz terheit viseli, annak joga van ugyanarra a szabadságra.

Kérdezzük meg, hogy ki milyen, jó vagy rossz? Ha ebben nem, akkor miben hisz? A lengyel testvérek nem akarják helyeikről kitérni a katolikusokat, hanem szeretnék inkább a saját javaikat megtartani. És mivel nem tagadják meg papságuktól az elsőbbséget, nem gonoszság-e megtagadni tőlük a közös levegőt? Szabad-e elhajtani őket a közös anya — a haza — melléről és arra kényszeríteni az anyát, hogy úgy bánjon fiai közül néhányal, mint szokott a gonosz mostoha? Az állampolgárok szabadsága a lengyel földön a királyoktól kapott jogokon nyugszik és azokon az eskükön, melyet a vallás szabadságára tettek.

Amint tudjuk, Moskorzewski András lelkipásztor szava a pusztába kiáltó szó volt. 1660-ban a lengyel unitáriusok kezükbe veszik a vándorbotot, hogy majdnem minden európai országra jusson belőlük néhány, hogy ott a világosság és a haladás zászlóvivői legyenek. Erdélyben több helyen gyülekezetet alapítottak és Kolozsvárott önálló gyülekezetük és templomuk állt egészen a XVIII. század végéig.

A mai lengyel állam most már megbecsüli a lengyel testvérek emlékezetét, munkásságukat a lengyel kultúra és vallásos élet el nem törölhető értékeinek ismeri el, ahogyan erről bizonyosságot tesz a lutheránus vallású dr. Kesselring Rudolf, a varsói egyetem professzora, akinek dolgozata alapján közöltük a fenti idézetet.

ESZMÉK VILÁGA

Vedd fel a Te kereszteted és kövess engem

Hiába mondod, hogy szeretsz engem, ha nem teszed az én akaratomat. Hiába mondod, hogy keresel engem, ha bezárod ajtódat az én szegényeim előtt és bezárod szívednek kapuját az ige szavai előtt. Nyíljék meg a te lelked, szíved és szemed és nyújjanak szóra a te ajkaid, hogy hirdessék és lássák az igazságot.

Betelik a pohár, melynek utolsó cseppje végigfolyik az oldalán. Ha betelik a szív keserűség-

gel, ha megtelik csordultig bánattal, kiszökik annak egy cseppje a szemem keresztül. Ártatlan kis vízecskepp és mégis belefér sokszor egy egész világ keserűsége, egy egész élet fájdalma, egy örökkévalóság gyásza és reménytelensége.

A szív dobbanása elhalkul, a lélek megriad, ha kopogtat a bánat és mégis a szem sajtol ki egy csöppet, egy csöppjét a gyöngynek, amit a fájdalom termel. — Virágos szavak ezek, de mégis mélységes igazság lakozik bennük.

Az élete, mint egy nagy temető, tele van tűzdelve keresztetekkel. Az ösvényen, melyen haladunk, sűrűn sorakozik a bánat és ritkán nyíladozik az öröm virága, csak a keresztetek sűrűk, a virágok ritkák, de azért szépek, mert ritkák.

Túlhevítené az öröm a lelket és annak égő kohójában idő előtt megemésztené: Nem arra van berendezve az emberi lélek, hogy sokat örüljön, hogy sokat nevéssen, mert azt a szemek könnye, mint üdítő harmat tartja frissen, ez teszi a lelket fogékonyá az Isten, mint szeretet iránt.

Fájdalommal jöttünk a világra, szenvedés az élet útja és több-kevesebb megszakításokkal mindig csak a keresztet hordjuk. Isteni Mesterünk, lelkünk áldott Királya, az Úr Jézus biztat az Ő beszédében, hogy vegye fel mindenki az ő keresztjét és kövesse Őt, mert Őt csak a keresztetekkel lehet követni, mert a vigasztalások hajléka, az örömeik tanyája nem az Ő kedvére valók, mert ott nem készülnek el az Ő útjára. Aki az Ő útjára akar térni, az vegye fel az Ő keresztjét és úgy induljon el Ő utána. Le kell vetni a hiúságok — és a föld örömeinek szeretetét, le kell vetni a gazdagságnak, a gőgnek selymek-től díszes ruháit és helyettük fel kell öltetni a kegyességnek és a szeretetnek egyszerű hófehér köntösét és úgy indulni el az útra, az Úr Jézus útjára. Ezért, ha földi kincseid lekötnek és elvisznek tégedet Jézustól, igykezz az üdvösségre gondolni és szakítsd el magadat a földi kincsek élvezésétől s azok keresésétől, ha gazdag vagy anyagiakban, tedd magadat szegénnyé, vagyis tégy úgy, mint akinek semmije sincsen; felejtse el, hogy dús vagy, alázd meg magadat, hajtsd meg fejedet a kisebbek előtt, légy szegényebb a szegények között a szegénynél is és ha fáj a lemondás, örülj neki és vedd fel a te kereszteted és kövesd Jézust az alázatosak és a szegények útján. Ha kicsordul a szemedből a fájdalom könnye, mert elvesztetted azt, amit Isten neked alkalmas időben ajándékozott, könnytől mosott arccal emeld fel az égre és vedd fel a te kereszteted és menj Jézussal a türelem és a megnyugvás útján s ha felszárad az Úr kegyelméből újabb ajándékok nyomán a könny, ha lelkedet megérinti a hálának érzése, akkor is vedd fel a már könnyüvé vált kereszteted és mosolygó arccal indulj az útra Jézussal, a hálaadás útjára. Amikor testi kínok gyötörnek és nincs orvosság és nem enyhül a fájdalom, amikor kínosak az éjszakák és gyötrelmesek a nappalok, ne nyisd szájad zugolódásra, hanem vedd fel a te kereszt-

tedet és kövesd Jézust a Golgotának útján. Ha ellenségek üldöznek, ha veszélyek fenyegetnek és megrettent lelked elveszíti az Ő nyugalmát, ha veszendőbe látsz mindent, ami az élethez kötött és ami kedvező volt a létnek, parancsold el a kétségbeesést és beletörődött szívvel vedd fel a te keresztedet és menj Jézussal a bizalom útján Istent keresve. Őt várva és bizton remélve. Ha hajlékodva beköltözött a gyász, ha szemed harmata nem tud felszáradni az öröm ragyogásától, ha lelked kínjai nem tudnak elszunnyadni az éjszakában, emeld fel szemeidet a tövissel megkoronázott Jézusra, zokszó nélkül vedd fel a te keresztedet és kövesd Őt az imádkozás útján. — Legyen az élet minden útja a kereszti s bármelyik út jelöltetett ki neked, indulj ez azon panasz és elégedetlenség nélkül és vigyed a keresztedet. Ha roskadoznak lábaid és vállaid annak súlya alatt, gondold a Megváltóra és sóhajts Istenhez, a te Atyához, hogy segítsen meg az Ő erejével. Ha botladoznak lábaid az úton, ha felsebzik azt tövisek, melyeket a szenvedések raknak le alája, ne torpanj meg, ne térj vissza, ne keresd a virágos utat, hanem cipeld kereszted, mert csak így juthatsz el Jézushoz. Ha lefelé húnnyik életed csillaga, ha úgy látod, hogy kevés már az, ami adatott neked, — ha úgy érzed, hogy betelik az ígéret, örömmel vigyed a keresztedet és ne sajnáld az élet vígságait, csak menj előre utadon, melyet a te Jézusod mutatott neked s csengjen füledbe a szó: Vedd fel a te keresztedet és kövess engem.

Volna-e lélek, aki ellent tudna állani a hívó szónak, volna-e lélek, aki megtagadná a keresztet és aki nehéznek találná annak viselését, ha kezén érezné az ártatlan Szenvedőnek kezeit? Ki az, aki felcserezné a sírást a kacagással, ha arcára érzi omlani a nagy Szenvedő tisztító könnyeit? Hol van az, aki megtagadná a keresztet, — hogy nem ismeri azt, — ha együtt mehet a Golgota útjára a Krisztussal, az Ő esdő tekintetét érezve arcán és hívó szavát hallva fülében?

Egyetlen fénypont a sötét éjszakában, a keresztek erdejében, a bánat temetőjében, a reménytelenség sötétjében Krisztusnak ég felé fordított szeme! Kövessétek e szemek sugarát, tekintsetek arrafelé, ahol Ő kereste, hívta az Atyát az Ő tusakodásai közepette és ne legyen nektek súlyosabb a kereszthordozása, akik bűnösebbek vagytok Ő nála, akinek vállára ártatlansága dacára helyezte a gonoszság a súlyos keresztet.

Az élet ne az örömeivel hívjon titeket, hanem a kötelesség és a szeretet álljon előttetek mint hivatás, melyre elküldtetek, hogy gyűjtsétek a keresztek és hordjátok azokat boldog tudatával annak, hogy ezt kívánta tőletek Jézus és Ő megkönnyít majd titeket és megjutalmazza a ti erőteteket, mely felemel Ő hozzá az Atyának hajlékába az Ő irgalmának és kegyelmének ajándékával.

Helyezd el lelked minden érzését a keresztfára, ne legyen a te örömed és ne legyen a te

fájdalmad más, mint ami a keresztfán elfér és a kereszti legyen életed jelképe, célja, üdvössége és öröme.

Dr. Kende Cs. Pálné.

MAI KÉRDÉSEK

Vallástanításunk a szórványokban

A jövő nemzedék öntudatos vallásossága biztosítása szempontjából nincsen fontosabb egyházi belmissziói feladat a vallásos nevelésnél. Egyházunk hívei nagy számának szórványvolta miatt szinte leküzdhetetlen nehézségek előtt áll ezzel a kérdéssel kapcsolatban. A mai helyzet és az utolsó éveknek reverzálisokban olyan szomorú mérlege megmutatta, hogy nem tehetünk eleget ennek a kérdésnek a megoldás felé való segítésében. Minden erő, munka, idő és fáradság, amit erre fordítunk egyházunk jövő építésének a síkján, százszoros és ezerszeres kamatokat hoz.

A lelkésznek elsődleges feladata a vallásos nevelés elvégzése. Ott, ahol a lelkipásztor csak saját gyülekezetében egy polgári község határain belül végez munkát, ott könnyebb ennek a feladatnak a megoldása. Ott azonban, ahol a hívek nagy távolságokra, egymástól szétszórva élnek, ott igen gyakran szinte leküzdhetetlenek a nehézségek. Az utolsó néhány esztendőben, mely itt a magyar földön is a vallási öntudatra ébredésnek ideje, az evangélikus egyház is nagy erőfeszítéseket tett, hogy szórványokban élő hívei gondozására és a szórványokban élő hívek gyermekei vallásos nevelésére önálló lelkészt biztosítson. A mult hallgatóságos megegyezését, mely szerint ott, ahol nem volt mindkét félnek lelkésze, ott az evangélikus a református és a református az evangélikus órákat látogatta, a gyakorlatban teljesen felmondották s ma már nagy áldozattal gondoskodtak külön-külön önálló vallástanításuk megszervezéséről. Ha pedig ők, akik dogmatikailag olyan közel állanak egymáshoz, nem tartják elegendőnek a másik testvérfelekezet lelkészének nevelői munkáját, akkor mennyivel inkább szükséges az, hogy mi is elindítsuk önálló unitárius nevelői munkánkat s azt olyan széles síkra terjesszük ki, amilyent a lehetőségek csak engedélyeznek.

Amikor úgy 1930 táján a budapestkörnyéki szórványokban megindult az Istentiszteletek tartása, s kialakult a mai rend, akkor nem sokkal azután beindítottuk a pestkörnyéki szórványokban a rendszeres vallásórákat is. A távolabbi szórványokban, különösen ott, ahol az Istentisztelet helye a protestáns templomokban van, gyakran feszélyezett ennek a kérdésnek a bolygatása, annál is inkább, mert hiszen azt gondoltuk, hogy csak néhány gyermekről van szó. Az évente megtartott számadáson, az egyházköri közgyűlésekkel kapcsolatos tanügyi jelentések során döbben-

tünk reá arra, hogy milyen nagy számban vannak olyan gyermekeink, akik nem részesülnek unitárius vallásos nevelésben s akik legfogékonyabb esztendeiknek az idején távol maradnak az unitárius szellem éltető és tápláló áldásaitól. Lassan azonban ezen a téren is értünk el valamelyes eredményeket. Ma már tisztán áll mindnyájunk előtt a valóság, tudatában vagyunk annak, hogy a megoldás csak az unitárius vallásos nevelésen keresztül adhat eredményeket, a problémát ma már csak az alkotja, hogy ezt hogyan vezessük keresztül mindenfelé szerteszét a csonka országban.

Ott, ahol nincsenek lelkipásztoraink és ahová a távolságok és az idő hiánya miatt nem tudnak eljutni, ott eléggé fel nem becsülhető értékű szolgálatot végeznek azok a világi híveink, akik vállalkoztak a vallástanításnak unitárius szellemű vezetésére. Az idején esztendőben elkészítjük az egész országban szerteszét tanuló ifjaink kataszterét s évről-évre ennek alapján tovább kísérjük unitárius fiataljainkat, ha lehet elemi iskolai tanulásuk megindulásától egészen addig, amíg középfokú tanulmányaikat befejezik. Az ország összes középfokú iskoláitól beszereztük az unitárius növendékek adatait s az utolsó néhány évben legalább ötven unitárius növendéket juttattunk unitárius szellemű neveléshez, akik eddigéig ezt nélkülözték. A mi számarányunk és szétszórtságunk nagy volta miatt ez is jelentős és megbecsülendő eredmény, melyet remélhetőleg az idén és jövőre még tovább tudunk majd kiépíteni. Ezzel kapcsolatban azonban reá kell mutatnunk még egy tényre is. A múltban gyakoroltuk azt, hogy egyes szülők meghatalmazást kaptak arra, hogy gyermekeik unitárius neveléséről a megküldött tankönyvek segítségével maguk gondoskodjanak s a vizsgát magánvizsga alakjában vették be az ilyen növendékektől, sok helyen azonban, éppen az idején befutott jelentések alapján azt állapítottuk meg, hogy néhányan ezt nem vették elég komolyan, mert gyermekeiket mégis másvallású vallásoktató vizsgáztatta le és részesítette rendszeres oktatásban.

Vegyük tudomásul mindnyájan, hogy nincsen olyan szabály, vagy rendelet, melynek alapján unitárius vallású szülőt arra lehetne kényszeríteni, hogy akarata ellenére unitárius vallású gyermeke másvallású vallásórát látogasson. Így ha van az édesapában és az édesanyjában unitárius öntudat, akkor egyháznak ő jöhet ezen a téren is segítségére, hogy az egyház és a család együtt neveljen a fiatal emberpalántából egykoron öntudatosan megálló unitárius embert.

Karácsony ünnepe alkalmával még egy újabb kísérletet tettünk. Egy karácsonyi körlevélben, mely lapunkban is megjelent, felkerestünk minden egyes középiskolás gyermeket s benne egyházunk vezetője unitárius hitének megtartására és ápolására, öntudata erősítésére buzdította fiatal híveit. Sok válasz érkezett, melyek mindegyike egy-egy külön tanulmányt érdemelne az unitárius

öntudat fejlődésének az útján. Elsősorban is onnan kaptunk válaszokat, ahol növendékeink szét-szórvány élnek, az igazi szórványokban, ahol az legjobban fogott, mert leginkább nélkülözik a feléjük nyúló segítő kezet. A gyermekek ragaszkodásukról, hűségükről biztosítottak, keresték a kapcsolatot kiépítésének az útját, s minden tapasztalattal odairányult, hogy hasonló megkereséseknek felbecsülhetetlen valláspedagógiai értéke van.

Ezt a gondolatot szeretnénk kibővíteni és bekapcsolni a magyarküti gyermeknyaraltatásnak vallásoktatást is kiegészítő unitárius öntudatot elősegítő munkájába, amikor az Unitárius Értesítő mellékleteként legalább évente kétszer egy négyoldalas mellékletet akarunk megjelentetni, melyet megküldünk minden unitárius tanítóknak és tanulmányokat folytató gyermeknek, hogy érezze és lássa, hogy egyháza törődik vele, foglalkoztatni akarja és nem engedi meg azt, hogy az idegen tengerben elveszen a mi számunkra. Ha Isten segít és a hozzájárulást megkapjuk, akkor már húsvétra készen lesz az első számunk, ahol rövid hiterősítő cikkek mellett maguk a gyermekek is megszólalnak és ahol alkalmuk volna arra is, hogy az unitárius vallásoktatás kérdéseiről a szülőket is felvilágosítással lássuk el. Végül pedig ugyanitt csinálhatnánk propagandát magyarküti gyermeknyaraltatásunknak is.

Mi, akik most őszinte örömmel foglalkozunk ezzel a kérdéssel nagy örömmel vesszük a legkisebb tanácsot, gondolatot, figyelmeztetést s várjuk és kérjük azokat vidéki megbízott vallásoktatóinktól, a szülőktől és minden érdeklődőtől egyaránt. Közös akarattal és szeretettel olyan erős várat építhetünk, öntudatos erővel kapcsolna egybe valamennyi unitárius növendékünket, hogy építhessük és erősítsük bennük és általunk az unitárius jövőt. E sorok között meghúzódó gondolatok töredékes torzómivoltukban is, ennek a gondolatnak ébresztését célozták.

Ferencz József.

IFJUSÁG

Mese a mustármagról

A mustármag példázatát mindenki ismeri, de a meséjét rajtam kívül igen kevesen hallották, vagy olvasták. Elmondom tehát, mert nagyon szép és tanulságos.

Egyszer volt egyik Meseországban egy egészen kicsike egyház. Ebben az egyházban nagyon nagy volt az összetartás és a szeretet, mert csak így tudtak védekezni a szomszédos egyházak ellenségeskedése és rágalmi ellen. Nemesak a vezető emberek, hanem a hívek is, a férfiak és a nők azon fáradoztak, hogy egyházukért minél többet tegyenek s ezáltal jövőjét biztosítsák.

Egy szép napon a vezetőséget meglátogatta egy asszony és így szólt az előljáró férfiakhoz:

„Én is szeretnék valamit tenni, amivel nektek segítségetekre lehetnék. Sokat gondolkoztam rajta, hogy mivel is használhatnék a legjobban és most végre megtaláltam a megoldást!“ — Kiesi mustármagot vett elő, majd így folytatta: „Ezt a magocskát találtam olyan talajon, ahol sohasem kelhetett volna ki. Megsajnáltam szegényt. Gondoltam, hazaviszem s olyan helyre ültetem, ahol szépen fejlődhet. A magocska hálásan nézett rám és ezeket mondta: „Tudom, hogy sokat gondolkozol azon, hogy mit tehetnél a te kis egyházad érdekében. Ha megfogadod a tanácsomat, segítek rajtad. Ültess el engem az egyház belsejébe és ápolgass hűségesen mindennap. Én hamarosan megnövekedem, ágakat, leveleket hajtok, de az én termésem nem lesz olyan, mint a többi fáké, mert én csodálatos mag vagyok. Az én gyümölcseim munkás fiatal lányok lesznek. A te feladatod pedig az lesz, hogy őket áldásos munkára szoktasd s így segíts egyházaodon!“ — Engedjétek hát meg vezető testvéreim, hogy megfogadjam a kis mag tanácsát!“ — A böles férfiak figyelmesen hallgatták meg az asszony kérését. Néhány pillanatig csend volt, majd az egyik közülük ezt mondta: „Teljesítjük kívánságodat, legyen áldás a munkádon!“

Minden úgy történt, ahogyan azt a kis magocska megjósolta. Nemsokára buzgó leányszívek és szorgos kezek vettek részt az egyház nehéz munkájában.

Egyszer a mesebeli asszony kirándult a csodálatos fa gyümölcseivel, a fiatal leányokkal. Szép kis tisztáson, csobogó forrásnál telepedtek le, hogy megpihenjenek. Ekkor váratlanul, mintha csak a földből bukkant volna ki, eléjük topant egy hosszú fehérhajú aggastyán s így szólt: „Vándor vagyok s az egyetlen, aki szabadon járhat Meseországából a valóság országába, mert bűvös erővel rendelkezem. Sok csodálatos dolgot tapasztaltam életem folyamán. Egynéhányat elmondok belőle nektek, hallgassátok.“ És mesélt a valóság országáról érdekesebbnél érdekesebb dolgokat. Miután elbeszélését befejezte, elárulta, hogy már jóideje figyelemmel kísért hallgatóinak munkásságát és mivel azt nagyon szépnek találta, meg akarja őket jutalmazni: „Kívánjatok bármit, teljesíteni fogom!“ A mesebeli asszony arca sugárzott a boldogságtól s azonnal felelt rá: „Olyan csodálatos dolgokat meséltél a valóság országáról, hogy ezek után csak egyetlen kívánságom lehet: Valósággá válni!“ Az aggastyán mosolygott csak, intett kezével és a mese alakjai megvalósultak. Bevonultak a valóságba, a mi életünkbe.

Eddig tart a mesém. De mert ez a mese valóra vált, hát a valóságban folytatódott tovább. Figyeljétek még egy kicsit, hiszen az érdekesebb fele most következik.

Bár meglehetősen tamás vagyok, úgy érzem, hogy ezt a mesét el kell hinnem. És valami bűvös erő arra kényszerített, hogy megtaláljam mesém hőseit. Mielőtt útnak indultam volna, gon-

dolkozni kezdtem, hogy merre menjek, hol is kezdjem meg kutatásomat. Gondolatban sorra vettem az egyházakat. Mikor az unitarius egyházhoz értem, megdobbant a szívem. Éreztem, hogy most helyben vagyok. Ellátogattam a templomba, de hiába nézelődtem jobbra-balra, hiába figyeltem minden arcot, semmi különösöt nem vettem észre. — Egyre nyugtalanabb lettem. Egy esütörtök délután újra ellátogattam a Koháry-utcába. Minden feliratot végigböngésztem, minden ajtót megbámultam s egyszer csak egy kis táblán akadt meg a szemem. Perczelné Kozma Flóra Leányegylet. — A lábam szinte gyökeret vert. Önkéntelenül megnyomtam a csengőt. Néhány pillanat múlva bájos lányka állott előttem. Kértem, hogy mutassa meg otthonukat. Beléptem — és mintha csak egyik kedves mesém valósult volna meg, Csipkerózsza ült itt a szövőszék előtt és szorgalmasan dolgozott. Mások könyvkötéssel szorgoskodtak. Vezetőjüket Mária néni néven mutatták be. Persze rögtön az a kérdés motoszkált a fejemben, hogy ő-e az én mesebeli asszonyom? Nagyon furcsán nézhettem rá, mert megkérdezte, hogy mire gondolok. Előállottam hát nagy kérdéssel: Mindig ő volt az egylet vezetője? Nemmel felelt, azután egy kis történetet mondott el a leányegylet keletkezéséről és régebbi munkájáról. Így tudtam meg, hogy a drága mesebeli asszony Enyedi Róbertné. Az ő nevéhez fűződik az unitarius leányegylet. Hogy most miért nem találtam itt, csak azért van, mert a valóság emberei lelkesen küzdenek elveikért és sajnos ebben a nemes harcban néha gyógyíthatatlan sebeket ejtenek egymáson. Enyedi Róbertné a régi Mária néni is ilyen sebet kapott. Ezért nem folytathatta áldásos munkáját.

Ezeket hallottam meg az új Mária nénitől. Örömmel tapasztaltam, hogy ő is a legnagyobb szeretettel, áldozatkészséggel és kitartással folytatja megkezdett munkáját.

Körülnéztem a lányok kis otthonában. Minden bútordarabjukat magyaros motívumok díszítik. Mindenütt esin és ízlés tanuskodik a lányok ügyes keze mellett. Meghívtak, hogy jöjjenek el, a legközelebbi vasárnapi összejövetelükre. Örömmel mentem el és azt hiszem, sohasem bánom meg. Amint ott ültem közöttük, körülöttünk csupa derűs, mosolygós leányarc, csupa valódi szeretet, elfeledtem a hétköznapi ezer gondját, el mindent, ami fáj.

Összejöveteleiket énekkel kezdték. Mennyi őszinte bizalom csengett a hangjukban, amint a — Hatalmas Isten győzhetetlen várunkat énekeltek. Utána Mária néni bibliát olvasott és beszélt. Nem előtte leírt szöveget, nem frázisokat, hanem tiszta szívből jövő igazságokat. Ezzel ragadta meg a lelkeket s ezzel láncolta magához.

A tisztújítás a legnagyobb egyetértésben történt s nem hiszem, hogy csak egynek is fájó nyomot hagyott volna a lelkében. Most vidám csevegés következett. Nekem fényképeket mutattak a mesebeli szigetükről, a magyarkúti kis házokról.

Látszott rajtuk, hogy azon a néhány napon, amit együtt töltöttek a szeretet a vezérük.

Amint ott ültem náluk, ellenállhatatlan vágy fogott el, hogy örökké közöttük maradjak. Úgy éreztem, mintha az öreg mustárfa ágai szelíden, de biztosan átfognának és marasztalnának. És itt maradtam. Magamban pedig nagy hálával gondoltam ültetőjére és a Teremtő áldását kérttem arra, aki most nyesegeti és gondozza ágait. De nemcsak rá, hanem mindazokra, akik segítségükre vannak és akik meg akarják ismerni a mi munkánkat.

Igy hangzik a valóság országának egyik meséje!...

Derzsi Lili.

KRÓNIKA

Nőszövetségünk életéből

Nőszövetségünk egy év óta minden hétfő délután 4 és 8 óra között „kötőke” délutánt tart, melyre minden unitárius nőtestvérünket szeretettel várunk.

A kötőkének kettős célja van: ismerjük meg egymást. Ébresszük és erősítsük magunkban és testvéreinkben az unitárius öntudatot. Másodszor munkáink által szerezzünk másoknak örömet, belekapcsolódva a karácsonyi segélyakcióba. Díszítsük Istennek házáat egy-egy úrasztal terítővel. Szépítsük helyiségünket, hogy aki oda belép, az igazi székely erdélyi otthont lásson benne viszont.

Karácsony előtti teaestélyünkön kézimunkakiállítást rendeztünk, a megmaradt kézimunkákat saját otthonunkban állítottuk ki a Leányegylet kiállításával kapcsolatban. Összes bevétel 100 P 10 f. Ezt a szép tekintélyes összeget a következő nőszövetségi tagok kézimunkaiból kaptuk eladás útján:

Költő Andrásné 2 mackó (sorsolás) 24 P 50 f, — özv. Török Istvánné 7 db. horgolt terítő 10 P, — Simonyi Sándorné iparművészeti apróságok 10 P, — vitéz Nyiredy Gézáné 1 db. torockói párna, 3 kis terítő 10 P, — dr. Mikó Ferencné 1 himzett ruhácska, pyjama, 4 pár babacipő 8 P, — Ürmösyné Benczur Elza 1 kanecso, 1 doboz, 2 hamutartó 7 P, — Czeglédi Józsefné 1 írásos párna, 1 terítő 5 P 60 f, — özv. Arlow Viktorné 5 állkendő 5 P, — Miklósné Papp Irma 3 receterítő 4 P 50 f, — Török Erzsike eladott kézimunkái után részesedés 4 P, — Józán Miklósné 6 gyöngy asztalkendő szorító 3 P, — Vernes Judit 2 könyvjelző 2 P, — Csiki Gáborné 1 írásos ruhakihajtó 2 P, — özv. Viola Miklósné 2 terítő 2 P, — Bíró Jánosné 3 óratartó 1 P 50 f, — Ráduly Jánosné 1 db. tüpárna 50 f, — Csiki Pálné 1 terítő 50 f.

A megmaradt kézimunkákt a következő tagok készítették még: özv. Viola Miklósné 1 db. horgolt párna, özv. Nyirő Gézáné 1 horgolt terítő, Barabás Istvánné 4 terítő, Koltay Benóné egy párnára való, Posgay Jánosné 1 horgolt terítő,

Ráduly Jánosné 1 sál, 1 fazékfogó, 3 db. tüpárna, Schey Ernőné 1 horgolt sál, 1 gallér, Vernes Judit 1 könyvjelző, Simonyi Sándorné 3 tüpárna, 12 kis szalvétagyűrű, Bíró Jánosné 2 db. óratartó, Buzogány Anna 1 kis kép, özv. Arlow Viktorné, Gvidó Béláné, Czeglédi Józsefné 1—1 kis terítő.

A kézimunkák anyagját és hozzávalóját mind ajándékba kaptuk nőtestvéreinktől.

Karácsonyi vásárunk jövedelméből 44 P 78 f-t az 1937. évi karácsonyi akciónk céljaira adományoztunk, 4 P értékben egy testvérünk részére hálóingre való anyagot vettünk, 4 P-t pénzsegélyben adtunk ki. Összesen 52 P 78 f-t fordítottunk a kézimunkavásár jövedelméből az elmúlt év karácsonyi segélyezéséhez.

A megmaradt 47 P 88 f-en pamutot vettünk és szorgalmasan nekiláttunk a jövő évi karácsonyi ajándékok elkészítésének. Meleg kesztyűket, lélekmelegítőket, harisnyákat kötünk szegénysorsú gyermekeink felsegélyezésére.

Elhatároztuk egy vándor *babakelengye készítését* is. Nagyon kérjük testvéreinket, ha valakinek felesleges babaholmija, pólyája, párnája, takarója, ingecskéje lenne, juttassa el Nőszövetségünknek (V., Koháry-utca 2—4. II. em.), egy gyermekkocsi már rendelkezésünkre áll a vándorkelengyéhez.

Szeretettel hívjuk újólá asszonytársainkat, mert a mai nehéz időkben minden unitárius testvérünk munkájára és segítségére nagy szükség van. Isten áldását kérjük további munkánkra.

vitéz Nyiredy Gézáné.

JÖVŐ ÚTJAIN

Téli konferenciánk

A konferenciás tábor 1933-ban kezdette meg munkásságát és azóta évente megrendezi nyári és téli konferenciáit. Az idei év újabb fordulópontot jelent a konferenciás tábor munkájában. A beszámoló gyűlés az intézőbizottságot úgy állította össze, hogy meghívta annak tagjai közé egyháztársadalmi szerveink egy-egy képviselőjét, mert ezen keresztül is bizonyosságot akar tenni arról az alapvető célkitűzéséről, hogy legfontosabb feladatának az egyházi öntudat ébresztését, egyházunk tagjainak munkába állítását célozza. Konferenciáit nem kizárólagosan az ifjúságnak rendezni, hanem hívja és várja azokra egyházunknak mindenegybes tagját, — aki a cselekvő unitarizmus útjain eszmét adni és feladatot végezni akar.

A jelen évi téli konferenciát 1938. február hava 20—23. napjain rendezi meg a Misszió Ház (IX., Hőgyes Endre-u. 3.) templomában. 20-án d. e. 10 órakor a megnyitó Istentiszteleten imádkozik *Ferencz József* lelkész, egyházi beszédet mond *Dr. Kiss Elek*, kolozsvári teológiai akadémia dékánja. A konferencia három előadását: „*A cselekvő unitarizmus útjai*” címen tartják meg a felkért előadók, minden délután 5 órai kezdettel. 21-én *Dr. Veress Pál* egyet. m. tanár, 22-én *Pethő István* lelkész, 23-án *Dr. Kiss Elek* teol. dékán. Az előadásokat rövid áhítat vezeti be és vita követi. A konferencia befejezésekor 23-án este a gyülekezeti teremben teaestélyt tartunk. A tea

megváltási ára a nyári konferenciái költségek javára, önálló keresettel bírónak 50 f., az ifjúságnak 20 f.

Az új életformák felé siető emberek közül egyre többen találják meg lelkük nyugalmát egyházunk tiszta tanításaiban. A fáradt és így könnyen elközömbösülő unitárius léleknek is új formát kell találnia a cselekvő unitarizmus útján sietnie öntudata megtalálásához. A konferencia ezen az úton akar útjelző segítségünk lenni.

Kérünk mindenkit, hogy vegyen részt találkozásainkon, együttes munkánkról, közös cselekedetvállalásunkról nem maradhat el az egy igaz Isten áldása.

Ujváry László.

H I R E K

Törvényt

alkot a magyarországi unitáriusság. A törvényalkotás jelentős lépés minden testület életében. A törvényt a kényszerű szükség hozta létre, mert ősi egyházalkotmányunk alapján kolozsvári egyházi főhatóságunk jogait nem tudja tovább gyakorolni. A paragrafusokban lefektetett különválás felett, elszakíthatatlan láncokba összefűzve marad meg a lélek egysége. Ezen az új szervezeti törvény nem változtathat semmit és ezt állandóan emlékeztetben kell tartani mind a két oldalon.

Alkotmányos formák között a közösség akarata és elgondolása kerül be a szabályok sorai közé. A szabályok a való életet mindig csak megközelítik, de teljesen ki nem merithetik. A jelenben megfogalmazott törvény a jövőnek szól, de az módosítás útján az élet követelményeinek megfelelően, mindig megújítható.

A XVI., XVII. században, erdélyi indításra elindult, de nagy szétszórtságában önálló életet élő magyarföldi unitarizmus elveszett, az erőszakos élet sodrában megsemmisült, mert nem volt erős szervezete és nem tartotta fenn a lelki kapcsolatot erdélyi testvéreivel. A jelen is telve van veszedelemmel. Többen vannak azok, akik nevetnének sorvadásunkon, mint örvidenek gyarapodásunknak. Az erdélyi unitárius elem és ezeknek utódai most keverednek az egyházi életben a magyar alföld és hegyvidék unitáriusaival. A kiegyenlítődés folyamatában ügyelnünk kell azonban arra, hogy erdélyi örökségünket: lelki értékeink megőrzésében, az unitárius öntudat erősítése, az áldozatkészség és összetartás ápolásában az új törvény betűi közé is átvigyük és mindenkiben erdélyi és magyarföldi származású unitáriusban újra élő valósággá tegyük.

A törvényt emberek alkották, s ezért jószándékú elgondolásaik mellett maradhettek abban tévedések is. De a legtökéletesebb törvény sem lehet egyedül üdvözítő. És ez a legfontosabb azok között, amit most mondani akarunk. Jól jegyezzük meg, hogy az új törvény önmagában még nem szül új életet, még nem vezet a feltámadás felé. Eszköz Isten kezében, melyen át utat mu-

tat akarata megvalósítása felé. Keretet és lehetőséget ad arra, hogy benne és rajta keresztül, biztosító falak oltalma alatt: életet élhessünk! Ez az új élet pedig a cselekvő unitarizmus útjain kell, hogy járjon és lélekkel azoknak kell megtölteni, akiket a vezetésre majdan elhívunk.

Ha csak törvényt tudtunk alkotni, akkor önmagunk felett mi magunk mondtuk ki az ítéletet. De ha a keretet sikerült élettel is megtöltenünk, akkor a megcsontított magyar földön tovább fog élni és fejlődésnek, virágzásnak indul az unitarizmus élete és cselekvő munkánkon megnyugszik majdan a mi egy Istenünk áldása.

Adja a jó Isten, hogy az első lépést, a törvényalkotást, követhesse a második és fontosabb: a cselekvő unitarizmus útjainak lélekkel teljes és életet építő valóságainak megtalálásában.

Ferencz József.

BÖJTI ÁHITATOKAT tartunk a Koháry-utcai templomban a böjti vasárnapokon d. u. 6 órai kezdettel. Az első áhítatot március hó 6-án tartjuk. A husvétot megelőző előkészület — a böjt — idejére felhívjuk híveink figyelmét.

DR. SIMON MIHÁLY PÁL ügyvéd, budapesti presbiterünket Magyarország Kormányzója m. kir. kormányfőtanácsosi címmel tüntette ki. A legmagasabb helyről jött kitüntetés alkalmával mi is szeretettel üdvözöljük és tolmácsoljuk egyházunk meleg jó kívánságait, annak a fáradhatatlan munkásnak, aki az egyház birtoka, a budapesti egyházközség és a Misszió Ház házkezelése terén évek hosszú sora óta önzetlenül áll egyháza szolgálatára.

RÁDIÓ KÖZVETÍTÉSI március hó folyamán 13-án, vasárnap délelőtt 9 órakor Istentiszteletünket a Koháry-utcai templomból, mely alkalommal dr. Csiki Gábor missziói lelkész hirdeti az ígét.

IGAZGATÓ TANÁCSUNK február hó 16—18. napjain történelmi nevezetességű üléseket tart, amikor egyházalkotmány tervezetünk szövege felett mond bírálatot. Erre a gyűlésre az egyházi tanácsosok figyelmét felhívjuk azzal a kéréssel, hogy azon minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek. A gyűlésen a múlt évi zárszámadás és a közalap ezidei költségvetése és több jelentős indítvány és jelentés is szerepel. A részletes tárgysorozat lapunk multhavi számában jelent meg.

LAPUNK hátralékos előfizetőinek felhívást küldöttünk, melyben felszólítjuk őket tartozásuk rendezésére. Az Unitárius Értesítő csak akkor tudja nemes feladatát elvégezni, ha olvasói támogatják. Minden külső segítség nélkül olvasóink erejére támaszkodva végezzük munkásságunkat. Mindazoknak, akik tartozásukat legalább részletekben nem törlesztik, nem áll módunkban lapunkat tovább küldeni, s azt a márciusi szám után kénytelenek leszünk beszüntetni.

UNITARIUS BÁLT rendez ifjúságunk február hó 26-án az Astoria szállóban. A bál megnyitójaként székely népviseletben csüördögölőt és eredeti székely népi táncokat mutatnak be. Erre az alkalomra, mely egyben unitárius társadalmi

összejövetel s ezen keresztül jótékony célt is szolgál, felhívjuk a hívek szíves figyelmét. A bálroda a Brassai Egyesület helyiségeiben, IX., Hőgyes Endre-u. 3. sz. alatt az érdeklődőknek rendelkezésére áll.

A SZENTABRAHÁMI PIHENŐBEN 1937. nyarán együtt volt gyermekek harmadik barátságos találkozóját március hó 13-án délután 4 órakor tartjuk meg a Koháry-utcai tanácsteremben, ahol a gyermekek nőszövetségünk vendégei lesznek egy csésze tejeskávéra és vajaskenyérre. Ezekben a találkozókon a barátságot és a testvéri érzés ápolásában rejlő unitárius öntudatot akarjuk erősíteni azokban, akik együtt voltak táborozásunkon. A két eddigi találkozó szép és eredményes volt.

ARANYOSRÁKOSI SZÉKELY SÁNDOR unitárius templomi vegyeskarunk énekpróbáit Nagy Sándor énekvezér kocsordi tartózkodásának meghosszabbítása miatt csak február hó 17-én, csütörtökön este kezdi meg a szokott időben, este 7 órakor a Koháry-utcai tanácsteremben.

SZEREZZ lapunk részére új előfizetőket. Aki ennek érdekében fáradozik, egyháza iránti szeretetről, buzgóságról, öntudatos unitarizmusról tesz tanubizonyosságot. Ha minden előfizetőnk csak egy új előfizetőt szerez, akkor lapunk terjedelmét másfélszeresre tudjuk megnövelni. Ma még csak négyszáz és egynéhányan vannak, akik rendes előfizetői az egyetlen unitárius időszakos lapnak. Szeretettel várjuk előfizetőink táborába azokat, akiket most kerestünk fel és kértünk meg az előfizetésre. A lap szelleme és célkitűzése az unitárius gondolat erejéről és hitéről tesz bizonyosságot.

A MAGYARKUTI GYERMEKNYARALTATÁS és nyári munka rendjét márciusi presbitériumunk gyűlése fogja megállapítani. Kérjük mindazokat, akiknek ezzel kapcsolatban gondolatuk, vagy javaslatuk van, közöljék a lelkeszi hivatallal, hogy azt a munkarend elkészítésénél felhasználhassuk. Támogassuk egymást a közös feladatok elvégzésében.

LAPUNK mai címlapján közöljük a mészköi unitárius templom képét. A kép linoleummetszettel a magyar jövő útjait öntudatos célkitűzéseivel szolgáló „Magyar Út” című protestáns társadalmopolitikai hetilap szerkesztője, Pap Béla szívessege folytán kaptuk meg leközlésre.

VIDÉK

A DUNÁNTÚLI KÖRLELKÉSZSÉG területén január hó folyamán Bartók Géza lelkész Csajágon, Balatonendrén és Balatonfőkajáron végzett szolgálatot. Csekélyszámú híveink mindenütt örömmel és szeretettel vették körül.

DUNAPATAJI szép erdélyi székely templomunk köré csoportosult kis gyülekezetünk csendesen, de munkában éli mindennapi életét. A huszonhat lélek, akik *Barabás* István lelkész vezetése mellett elindultak, ma már nyolevan lelket

számláló tekintélyes kis sereg. Az éneklő gyülekezetben szaporodnak a fiatal palánták, a gyermekek is. A hívek nagyon szeretnék, ha legalább minden második vasárnapon lelképásztor ajkairól hallhatnák az evangéliumi szózatot. De minden vasárnap egybegyűlnek, — énekelnek, közös imádságokat mondanak és hallgatják egy melegsívű asszony, dr. Kendessy Pálné eszmékben gazdag léleképítő felolvasásait, melyek közül lapunk mai számában is közlünk egyet.

KOCSORDON *Kereki* Gábor lelkész gondozza tovább leányegyházközségbe tömörült híveink seregét. Minden vasárnap két alkalommal tartanak Istentiszteletet, szombaton este templomi áhítatot és csütörtökön délután pedig vallásos ünnepélyt. A megvásárolt templomtelekre már hordják a homokot. A telket a templomépítés céljaira Szinte László műszaki főtanácsos testvérünk nagyon alkalmasnak találta s lelkében már ezóta biztosan él a templom terve is. Február közepén vesz búcsút a hívektől *Nagy* Sándor énekvezér, aki közel két hónapos munkássága alatt nagyon közel jutott a hívek szívéhez, aki sok szép unitárius énekeinkre is megtanította az énekelni nagyon szerető hívek gyülekezetét.

ERDÉLY

ERDŐ JÁNOS kolozsvári s. lelkész vállalkozott lapunk erdélyi tudósítására. Az egyházi főtanács üléseiről írt cikke jelen számunkból lemaradt, de a márciusi számban közölni fogjuk.

KÜLFÖLD

AZ INQUIRER, az angol unitáriusok hetilapja, január 22-i számát teljes egészében a vallási nevelés kérdéseinek szentelte. Nekünk is jó volna az unitárius vallásos nevelés feladatait újra beszélgetéseink középpontjába állítani.

Halottaink. | József Lajos, a sepsiszentgyörgy-kilyéni unitárius gyülekezet lelkésze, tb. esperes elhunyt. Emlékezetét kegyelettel őrizzük.

HIVATALOS RÉSZ

Meghívó.

A Debreceni Unitárius Leányegyházközség folyó év március 6-án, vasárnap délelőtt, az Istentisztelet után tartja a papi szobában évi rendes

tavaszi közgyűlését,

amelyre a leányegyházközségünk minden adófizető tagjait, férfiakat és nőket, szeretettel meghívjuk.

Debrecen, 1938. február hó.

EGYED JÁNOS dr.
gondnok.

JÓZAN MIKLÓS
lelkész-elnök.

Tárgysorozat: 1. Megnyitó. 2. Jegyzőkönyvhitelesítő kijelölése. 3. Esperesi vizsgálat eredményének bejelentése, ismertetése. 4. Gondnok évi jelentése. 5. Mult évi pénztári számadás jóváhagyása s ezzel kapcsolatban a felmentvény megadása. 6. Indítványok (írásban—előre.)

NB! Közgyűlésen csak azok szavazhatnak, akik hátralékos egyházi adóikat időközben rendezik.

Meghívó.

A budapesti unitárius egyházközség *Kebli Tanácsa* 1938. március 4-én (pénteken) d. u. 5 órakor a Tanácsteremben

évnegyedi rendes ülést

tart, melyre a Tanács tagjait szeretettel meghívjuk.
Budapest, 1938. február 15.

dr. Kozma Jenő s. k.
gondnok.

Józan Miklós s. k.
lelkész-elnök.

Tárgysorozat: 1. Ima-bibliaolvasás. 2. Elnöki megnyitó. 3. Jegyzőkönyvhitelesítők. 4. Elnökileg elintézett és folyóügyek. 5. Folyópénztári és alapítványi számadások. 6. Nevelésügyi bizottság jelentése. 7. Gazdasági bizottság jelentése. 8. Márciusi közgyűlésen megejtendő tisztújítás előkészítése. 9. Előkészítő-bizottság kiküldése a templom általános renoválása érdekében. 10. Magyarkúti nyaraló ezidei programja öregek—ifjak és iskolás gyermekek számára. 11. Időközben érkező ügyek. 12. Indítványok (írásban—előre.)

NB! Nevelésügyi bizottság: II. 28. (hétfő) } d. u. 5
Gazdasági bizottság: III. 2. (szerda) }

Évi rendes közgyűlésünket a számadások végleges jóváhagyása végett 1938. március 27. (vasárnap) — istentisztelettel egybekötve — d. e. 9 órára fogjuk egybe-hívni. Ugyanakkor lesz az újabb 3 évre szóló tisztújítás is.

Ezeket a dátumokat vegyük belé a házi naptárunkba mint szintén *Március Tizenötödikét*, mint nemzeti ünnepet.

A SZENTÁBRAHÁMI MIHÁLY PIHENŐRE újabban adakoztak: Abrudbányai Ödön 5 P, vitéz Szinte Gábor 4.50 P, Hegedüs Szilárd és Kádár Ferenc 1—1 P, 11 db. képeslap á 6 f, 66 fillér kiegészítésül, összes gyűjtés 13 P.

Itt említjük meg, hogy lapunk 8—9. számában nyugtázott 197 P-t, az Unitárius Konferenciás Tábor intéző bizottsága határozata értelmében a tábor saját pénzéből kiegészíti 200 P-re és ezt az összeget átadja az egyházközségnek a magyarkúti pihenőn készítenő fürdőmedence részbeni költségére.

Ujvári László.

LELKÉSZI NYUGDÍJALAPRA folyó évi január hóban érkezett szíves adományokat az egyház nevében hálás köszönettel nyugtázom: Borsosné Wendler Irma, Häutler György 20—20 P, Nadler Ferenc 15 P, Mátéffy Domokos 11 P, Klein Géza 10 P, Dimény Mózes 5.50 P, Hacker Artur 5 P, dr. Nagy Béla Szombathely 3 P, Liskay Weisel László, Gyöngyössy József és Röschner Valeria Dunaharaszti, Székely Ferenc 2—2 P, Bartha Andorné, Robonyi Piroska, B. Páll Mária, Kiss Mózes és Miklóssy János Monosbél 1—1 P, Csákány Dávidné 50 fillér. Összesen: 102 pengő. Ami az év első hónapjához képest igen szép eredmény. Majdnem annyi, mint az állami járulék, amelyet dotációképen a kultuskormánytól élvezünk. Ennek méltányoló elismerése mellett tartsa kötelességének immár mindenki ebben a hazában, hogy amikor egyházi adóját lerója, ugyanakkor emlékezzék meg az Unitárius Lelkészi Nyugdíjintézetéről is, amelynek adatai bárkinek rendelkezésére állanak. Ha látnák, kedves Atyámfiai, hogy milyen kitörő örömmel fogadunk és milyen féltő gonddal őrizünk és gyümölcsöztetünk minden egyes kisebb avagy nagyobb adományt, akkor bizonyára gyakrabban felkeresnének szíves adományaikkal. Amit el is várunk a köz javára és szolgáltatásaink jövőjének biztosítására.

Hitrokoni szíves üdvözlettel
Budapest, 1938. február 1.

Józan Miklós
püspöki vikárius.

ELSZÁMOLÁS AZ UNITÁRIUS NŐSZÖVETSÉG 1937. ÉVI KARÁCSONYI AKCIÓJÁRÓL.

A) **Bevételek:** 1. Adakozás útján befolyt 630.20 P, 2. A december 8-i est jövedelme 50.— P, 3. A december 22-i est jövedelme 5.— P, 4. Az egyházközség által adományozott évi perselypénz 42.74 P, 5. A Nőszövetség adománya 325.37 P, 6. A karácsonyi vásár bevételéből 44.78 P. **Összesen: 1.098.09 P.**

B) **Kiadások:** 1. Pénzsegélyekre 476.60 P, 2. Élelmiszer-segélyekre 269.54 P, 3. 3 helyen karácsonyfa felállítása, 500 cukorkacsomag az iskolás gyermekek részére 318.11 P, 4. A december 8-i est kiadása 3.44 P, 5. A december 22-i est kiadása 3.52 P, 6. Vegyes kiadások (portó, útiköltség, nyomtatványok, bélyeg 26.88 P. **Összesen 1.098.09 P.**

A karácsonyi számadás összes mellékleteit átnéztük és rendben találtuk.

Budapest, 1938. január 13.

özv. Nyirő Gézáné s. k. v. Ferenczy Mártonné s. k.

AZ UNITÁRIUS NŐSZÖVETSÉG KARÁCSONYI AKCIÓJÁRA ADAKOZTAK:

a) Karácsonyi segélyezésekre:

1. **Pénzt:** TÉBE 100 P, Ágoston Jenő 21 P, özv. Hédervári Hugóné, dr. Pataky Ferencné, Jakab Zoltán 20—20 P, Székely Gyermekebarát Asztaltársaság Papp Mihály útján 15 P, Kovács Albert 12 P, Rédigér Károly, dr. Zsakó Andor, Dimény Mózes, Ujváry László, dr. Májay Dezső, dr. Halász Jánosné, Klein Géza, özv. Dobieczy Sándorné, dr. Iván László, Csilléry Kálmánné, Häutler György, Nagy Áron, Nemes Aurélné, Dimény Lajos, Klieschné Izsák Ilona, Sztankóczy Zoltán, Fürst Ödönné, Józan Miklósné 10—10 P, özv. Nyirő Gézáné, báró Daniel Gábor, Orbán Nagy Józsefné, özv. Bellovics Imréné 6—6 P, dr. Benczédi László, Spielberger Ferenc, vitéz Kozma Ferenc, Gyarmathy Mózes, Barabás Istvánné, Borsos Zoltánné, Nagy Jánosné és családja, Jakab József, Péterfi Júlia, Polgár Lipótné, Csongvay Géza, Kisgyörgy Sándorné, dr. Szentgyörgyi Ferencné, dr. Szinte Jánosné, Vértes Jenő, Berényiné Vas Ilonka, Tontsch Róbertné, özv. Morgenthaler Alfrédné, Nagykovácsy Milenkó, dr. Simándy Tamás, Rónai Géza, Kárpáti J. né 5—5 P, dr. Tiboldy Béla, Imreh J. Barla S., Csatkai Jenő, Csillag P., Barabás István, Sigmond Sándorné 4—4 P, László János, Nyiredy Erzsébet, Albert Jánosné, Ráduly Jánosné, vitéz Nyiredy Gézáné, Máthé L., Mikó J., N. N. Gyuláról, Botár Aladár, dr. Jéger Kálmánné, Orbán Etel, Ferencz J., Országos Tejszövetkezeti Központ 3—3 P, Majoros Mihályné, Rédigér Béláné, Jáky Nándorné, dr. vitéz Gyulay Tibor, Ilkey Elek, Beke Mózes, Ürmössy Ödön, Koltai Benőné, Bajcsy Sándorné, özv. Nyiredy Jenőné, Jukl Károlyné, ifj. Barabás István, özv. Kovács Lajosné, Erössné és Derzsy Julia, Deák Farkasné, Belovary Istvánné, Krajcsovic Ferencné 2—2 P, özv. Páll Miklósné, Kohajda Illésné 1.50—1.50 P,

Sigmond Olga 1.20 P, Várady B., Vöröss Jenőné, Kerekes Ferencné 1—1 P. *Összesen: 630.20 P.* Ujpesten Vadady Albertné 5 P-t adott ottani kiosztásra.

2. *Ruhaneműt adományoztak:* dr. Zsakó Istvánné, Feldmann Károlyné, Hollósy Filep Piroška, Hauer és Márton cég, Belovary Istvánné, Borsos Zoltánné, Pozsgay Jánosné, Kereső Gyuláné, Sándor M., Mahler M. és E., öz. Schey Ernőné, Barabás Istvánné, Klieschné Izsák Ilona, Bencez Béláné, Ürmössy Zsigmond, Fodor Béla, vitéz Szinte Gábor, öz. Bíró Jánosné, dr. Mikó Ferencné, öz. Fábry Edéné, ifj. Jozan Miklós, Tóth S., Gáty Fülöpné, Belényessy Sándor, Pausperl Károlyné, „Ágnes“, Zsigmond Lőrincné, Kiss Magduska, vitéz Nyiredy Gézané, Mikó J., Hege-düs Szilárdné, dr. Putnoky László és öz. dr. Dalmady Zoltánné, vitéz Ferenczy Mártonné, Horváth Béláné, Lawner Károlyné, Kovács J., dr. Gáspár Mózes, Jozan Györgyné, „Helga“, Rajk Imre, Szász Károlyné, öz. Bíró Lipótné, dr. Lázár János, Nemes Aurélné, Magyaróvári Műselyemgyár.

3. *Könyvet, játékot adtak:* dr. Zsakó Istvánné, Költő Andrásné, Mahler Márta és Edit, Belovary Istvánné, Magyar Ruggyantagyár, dr. Gál Jenő, Kliesch Györgyné, Ürmössy Zsigmond, Fodor Béla, Nemes Aurélné, Noszlopy Judit és Erzsébet, Tamássy B., „Ágnes“, Kiss Magda, dr. Szentgyörgyi Ferencné, öz. Hédervári Hugóné, dr. Putnoky Lászlóné, öz. dr. Dalmady Zoltánné, Skall Gyuláné, „Helga“, Lawner Károlyné, öz. Bíró Lipótné, dr. vitéz Lázár Jánosné.

Élelmiszert adományoztak: Farkas Róbert 1 zsák liszt, Belovary Istvánné, Stühmer cég, „Ágnes“, Pozsgay Jánosné, Dalibor Edéné, Krieger Tamásné, Rajk Imre, Gábor A.-né, öz. dr. Gaál Béláné, Orbán Nagy Józsefné.

5. *Köztisztviselők:* Nagy karácsonyfa 10 P értékben.

B) *A dec. 8-i tea estre.* Jegyet váltottak: Ürmössy Zsigmondné, Csiki Pálné, öz. Viola Miklósné, Barabás Istvánné, vitéz Nyiredy Gézané, Jozan Miklósné, Buzogány Anna, Kovács Irén, öz. Arlow Viktorné, öz. Török Kálmánné és Török Magda, Miklósné Papp Irma, öz. Bíró Jánosné, Szalayné, Dr. Csiki Gáborné, Ujvári László, Iván Margit, öz. Kiss Jenőné, öz. Ferencz Ákosné, Ferencz József, Dr. Zsakó Istvánné, Pálffy Lajos, Darkó Béla, Dr. Csiki Gábor, öz. Ráduly Jánosné, öz. Schey Ernőné, Bartók Géza, ifj. Bartók Géza, Albert János és neje Pozsgay Jánosné, Csucsi László, á 1 P = 36.— P. A természetbeni hozzájárulást megváltották: öz. Nyirő Gézané 4 P, Jáky Nándorné, Péterfy Júlia, Pausperl Károlyné 2—2 P, Dr. Halász Jánosné, vitéz Ferenczy Mártonné, öz. Arlow Viktorné, öz. Bíró Jánosné 1—1 P, = 14 P; *összesen: 50 P.*

Élelmiszert adtak: Dr. Halász Jánosné, Barabás Istvánné, Jozan Miklósné, Csiki Gáborné, vitéz Nyiredy Gézané, Fürst Ödönné, Jordán V.-né, Jakab József, öz. Schey Ernőné, Polgár Lipótné, öz. Ráduly Jánosné, Mikó Gáborné, öz. Viola Miklósné, Kovács Kálmánné, vitéz

Ferenczy Mártonné, Csiki Pálné, Nadler Alice, Dr. Zsakó Istvánné.

C) *Dec. 22-i szeretetvendégségre adakoztak:* Kriza Kálmán, Gyarmathy Mózesné 2—2 P, Péterfi Júlia 1 P, = 5 P.

Élelmiszert: Jordán V.-né, Barabás Istvánné, „Ágnes“, Polgár Lipótné, Fürst Ödönné, Buzogány Anna, Hegyi Gyuláné, Simonyi Sándorné, öz. Ráduly Jánosné, Dr. Gelei Józsefné, vitéz Nyiredy Gézané.

Pénzsegélyt kaptak: 118-an, = 476 P 60 f. A kiosztott legnagyobb segély 12 P, a legkisebb 2 P. A fővárostól fejenként 8 P-t kaptak 45-en.

Élelmiszert kaptak: 130-an. Egy-egy élelmiszercsomagban volt: 2 kg liszt, fél kg zsír, fél kg cukor. A nagyobb családok 2—3 csomagot, öregek, betegek, szeretetházi ápoltak a szükségletnek megfelelően.

Iskolás gyermekeink és azok testvérei között kiosztottunk öz. dr. Gaál Béláné 50 drb. ajándékcsomagjával együtt 550 drb. cukorka csomagot.

Ujpesten, Máv. telepen és Koháry-utcai templomunkban karácsonyfát állítottunk — hozzájárultunk a szórványokban állított karácsonyfa ünnepélyekhez, és pedig: Ujpestre 20 drb., Pestszent-erzsébetre 30 drb., Rákospalotára 22 drb., Pestszentlőrincre 30 drb., Dunapatajra 28 drb., Máv. telepre 40 drb., Kispestre 45 drb., Csepel-Sashalom-Budafokra 45 drb. cukorka csomaggal.

Gondozás alatt levő testvéreink a szórványokból szintén részesültek ruha-, pénz és élelmiszer segélyben.

A hozzánk juttatott ruhaneműkből — bár ez alkalommal az adakozás mennyiségben és minőségben a leghálásabb köszönetre volt méltó — minden igényt nem lehetett kielégíteni.

Igyekeztünk azonban minden lehető szempontot figyelembe véve — kiosztani a készletet öröme és megnyugvásra. Nyolevnan — illetőleg jóval többen, mert egy-egy családban több tag kapott egy-egy drb.-ot — részesültek ruhasegélyben, 40 család gyermekei kaptak könyvet-játékot.

Könyvtár gyarapításra alkalmas könyveket kapott: a Perczelné Kozma Flóra Leányegylet és Cserkészeink.

A jó Isten áldása és szeretete pihenjen meg mindazokon a kedves Testvéreinken, akik megértő szeretettel és áldozatkészséggel siettek Szövetségünk segítségére a karácsony alkalmából.

Köszönjük, hogy lehetővé tették, hogy a szeretet szent ünnepén a mi hitsorsosaink is érezhették a testvéri összetartozás kibékítő és megnyugtató érzését.

Minden Testvérünkhöz az a kérésünk, hogy *ha soha máskor*, de karácsonyi szeretetmunkánkban jöjjön segítségünkre szíve és anyagi ereje szerint. A testvéri közösségbe tartozás főlemelő érzéséért nem sok semmi áldozat!

Az elszámolás minden részlet jegyzéke megtekinthető a Nőszövetség pénztárosánál.

Barabás Istvánné
pénztáros.

Istentiszteleti sorrend 1938. március hóban.

H O L	Melyik napon	Mely órában	Szolgálatot végzi
A) Templomokban:			
V., Koháry-utca 4. . . .	6.15.27	d.e. 9.	Barabás István
" " " "	R. 13.	" "	dr. Csiki Gábor
" " " "	20.	" "	Józan Miklós
IX, Hőgyes Endre-u. 3. (Misszióház)	6.27.	d.e. 10	dr. Csiki Gábor
(Rákos-utca)	13.15.	" "	Gálna Sándor
" " " "	20.	" "	Ferencz József
B) Körzetekben:			
X., Máv.-telep. Prot. Imaház	13.	d.u. 4	dr. Csiki Gábor
" " " "	27.	" "	Benedek Gyula
C) Pestkörnyéken:			
Csepel—Templom-téri polgári iskola	27.	d.e. 11	Ferencz József
Kispest—Wekerle-telep II. sz. elemi iskola .	20.	d.u. 4	dr. Csiki Gábor
Pestszenterzsébet—Erzsébet-u. el. iskola	13.	d.u. 4	Benedek Gyula
" " " "	27.	" "	Ferencz József
Pestszentlőrinc— " Unitárius templom . .	6.13.	d.e. 11	Pethő István
" " " "	15.20.	" "	Pethő István
" " " "	27.	" "	Benedek Gyula
Rákospalota— " MÁV.-telepi iskola .	6.	d.u. 4	Barabás István
Sashalom— " Kossuth-téri el. isk. .	20.	d.u. 4	Ferencz József
Ujpest—Szt. István-téri polgári iskola	27.	d.u. 4	Barabás István
D) Vidéken:			
Dunapataj— " Unitárius templom .	6.	d.e. 10. du. 2	Ferencz József
" " " "	15.	" "	Józan Miklós
Debrecen-Hatvan-u. 24. Unitárius imaház . .	6.	d.e. 10	Józan Miklós
Kocsord	15.	d.e. " "	Ferencz József
Mezőtúr Ujvárosi állami elemi iskola.	15.	d.e. 10	dr. Csiki Gábor
" " " "	13.	d.e. 9	Ferencz József

Nb! Aláhuzott dátumokon urvacSORAOSZTÁS. — A templomi vegyeskar az énekpróbákat folytatja s azokat minden csütörtökön este 7 órakor tartja a Koháry-utcai tanácsteremben. — Egyházi adó befizetését azért szorgalmazzuk, hogy végső esetben ne kelljen hatósági behajtáshoz folyamodnunk. Pénztáros: Zsigmond Lőrinc. Hivatalos órák: d. e. 9—1., d. u. 4—6. Pénzbeszedők: pesti oldalon: Lux Ernő, budai oldalon: Varga Jenő. Kérjük hűveinket fogadják őket megértéssel. Ugyanők átvehetik a lelkeszi nyugdíjalpra küldött adományokat is. — Egyházközségünk csekk számlájának száma: 30.400. —

A jó bevásárlás előfeltétele, a megbízható üzlet

ÜRMÖSSY ÉS EÖRDÖGH

férfi és női szövetek, selyemek, sifon, és vászonárak, mértékutáni férfi fehérneműek stb.

IV., Petőfi Sándor-u. 3. az udvarban

Telefon: 188—660.

Hittestvéreinknek árendedmény!

Ha ima, vagy énekeskönyvre, vagy bármilyen egyházi kiadványra van szüksége, forduljon az

UNITÁRIUS IRATMISSZIÓHOZ

Budapest,

V., Koháry-utca 4., I. em. 8.

N y i t v a :

csütörtökön 3—5, vasárnap 10—12.

UNITÁRIUS ÉRTESITŐ

Felelős szerkesztő és kiadó: Ferencz József

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, V., Koháry-utca 4. Telefon 110-651.

Előfizetési díj a negyedévenként megjelenő „Mai Füzetek“ c. melléklettel együtt egy évre 4— pengő, amely beküldhető a 30.400 számú postatakarékpénztári folyószámlára — (csekk-tulajdonos: Unitárius Egyházközség, Budapest).

A lap tulajdonosa a Budapesti Unitárius Egyházközség

A „Hivatalos rész“ c. rovat a Magyarországi Unitárius Egyház bármelyik szerve által beküldött hivatalos közleményt tartalmazza

XVII. évf. 2. sz.

Budapest, 1938. február hó

Nyomatott Máté Ernő könyvnyomdájában, Budapest, VIII., József-utca 61. — Telefon: 1-392—59.

Utánaküldés kizárva!

Uj cim :